

Handlingsplan Hot & våld

Akut läge: grundregel när det föreligger hot och våld.

- Uppmärksamma andra på situationen.
- Om situationen kräver; fly, ropa på hjälp och sätt dig (och de andra) i säkerhet.
- Inrymning alternativt utrymning
- Kalla på Polis så snart som möjligt.

Inrymning

Inrymning innebär att ledare, personal och aktiva stänger in sig i rum eller salar. Genom att låsa dörren och/eller blockera den blir det svårare för en gärningsperson att komma in. Det är också en fördel om det går att gömma sig, att vara tyst och om möjligt täcka för eventuella fönster.

Inrymning är ingen garanti för säkerhet, men bidrar ofta till att förhindra att människor kommer till skada. En avgörande faktor för hur inrymning fungerar är lokalernas utformning. Utvärdera hur en inrymning ska genomföras i din förening/era lokaler.

Utrymning

Utrymning innebär att ledare, personal och aktiva lämnar lokalerna för att söka skydd. Utrymning kan vara en lämplig metod när byggnaden av någon anledning inte ger bästa skyddet, exempelvis på grund av hur lokalerna är utformade. Då kan det vara bättre att ta sig ut och söka skydd.

Utvärdera hur en utrymning ska genomföras i din förening/era lokaler och vilka återsamlingsplatser som är lämpliga

Agerande vid en pågående hot- eller våldssituation mot dig själv eller kollega

Försök behålla lugnet! Angreppet gäller oftast inte dig personligen utan du råkar bara befinna dig i den aggressives väg, eller företräder något som väckt dennes ilska.

Lyssna aktivt! Den aggressive blir positivt överraskad av att möta någon som är intresserad av dennes problem och villig att lyssna.

Respektera revir! Den aggressive behöver ett större revir. Gå inte för nära och avvakta med frågor som kan uppfattas som personliga, tills du känner dig säker på att du är accepterad.

Skapa andrum! Det kan du t ex göra genom att ni flyttar er till en lämplig plats där ni ostört kan prata med varandra. Se till att andra vet vart ni går.

Ta den andre på allvar! Visa respekt för dennes känslouttryck.

Påkalla hjälp om möjligt! Lita på din egen kompetens och intuition.

Avstå från att själv hota! Då undviker du att trappa upp konflikten.

Håll dig till sakfrågan! Avstå från personliga anmärkningar, särskilt sådana som kan kränka eller förnedra motparten.

Undvik vinnare – förlorare situation! Försök föra en diskussion där ingen behöver känna sig som en vinnare eller en förlorare, utan som deltagare i lösningen av ett problem.

Akut grövre eller väpnat våld (PDV)

Akut grövre våld avser situationer där t ex vapen används. Dessa situationer är att betrakta som mycket allvarliga och extraordinära och kan kräva att egna personliga beslut fattas om hur situationen bör hanteras. Det är därför viktigt att all personal i verksamheten har god kännedom om rutiner vid krissituationer, inklusive kartläggningen av verksamhetens lokaler, utrymningsvägar, inrymning och larm- och låssystem.

- Ha kontroll över lokaler, fönster och dörrar och bedöm vart det är tryggt
- Om vapen är inblandade ska fokus ligga på att personer avlägsnar sig från gärningspersonen
- Ledare och aktiva tar sig till ett tryggt utrymme eller överenskommen återsamlingsplats
- Om möjligt, stäng av ljudet på telefoner och andra ljudkällor och släck avslöjande ljus
- Om möjligt, ring skyndsamt Polisen 112

Det akuta hotet eller våldet pågår utanför den lokal jag befinner mig i

Hotet eller våldet riktas direkt eller indirekt mot den lokal du befinner dig i eller annan lokal/verksamhet i området. Varje uppkommen situation är unik och behöver bedömas i varje enskilt fall.

- Uppmana alla, ledare, aktiva och andra berörda att stanna kvar inomhus
- Lås dörrar som leder in till byggnaden (utestängning)
- Larma Polisen 112
- Vistas inte vid fönster

Nödvärnsrätten Brottsbalken 24:1

Om du utsätts för våld har du rätt att försvara dig. Det våld du då använder ska vara nödvändigt och du får aldrig använda mer våld än vad nöden kräver.

1§ En gärning som någon begår i nödvärn utgör brott endast om den är med hänsyn till

- Angreppets beskaffenhet
- Det angripnas betydelse och
- Omständigheterna i övrigt

..är uppenbart oförsvarlig

Rätt till nödvärn föreligger mot

- Ett påbörjat eller överhängande brottsligt angrepp på person eller egendom
- Den som olovligen trängt in i eller försöker tränga in i rum, hus, gård eller fartyg

Att beakta

- Behovsprincipen – är det nödvändigt?
- Proportionalitetsprincipen - står det våld jag använder mig av i nödvärn i proportion till det våld jag angrips av?

Envarsgripande Rättegångsbalken 7§

7 § Om den som har begått brott, på vilket fängelse kan följa, påträffas på bar gärning eller flyende fot, får han gripas av envar. Envar får också gripa den som är efterlyst för brott. Den gripne skall skyndsamt överlämnas till närmaste polisman.

I efterarbetet

- Att agera snabbt, professionellt och med empati för offer, förövare och anhöriga/närstående är avgörande för att hantera en kris av detta slag på ett ansvarsfullt sätt.
- Ta hand om alla som blivit utsatta och påverkade av situationen. Säkerställ allas välmående och erbjud fortsatt stöd vid behov.
- Kontakta externa personer för rådgivning. Lämpliga organisationer och myndigheter att kontakta kan vara polisen, socialtjänsten (vid inblandade offer eller förövare under 18 år), BRIS idrottsledartelefon, Idrottsombudsmannen, Brottsofferjouren och PrevenTell (stöd kring bemötande av förövare vid sexualbrott).